

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์การเกษตร คือ กลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกร รวมตัวกันจดทะเบียนตั้งขึ้นในรูปแบบสหกรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อดำเนินจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพ โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยยกฐานะของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยกิจกรรมหลักของสหกรณ์ คือ การให้สินเชื่อ การขาย การซื้อ การแปรรูป ตลอดจนการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ประกาศ กำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ไว้ ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2545 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 จึงออกประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ ไว้ว่า การปฏิบัติการกิจส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด สหกรณ์เป็น 2 ระดับ คือ ระดับได้มาตรฐานและระดับต่ำกว่ามาตรฐาน ตัวชี้วัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ประกอบด้วย ผลการดำเนินงาน 3 ปีซ้อนหลัง สหกรณ์มีกำไรต่อเนื่อง เว้นแต่ปีใดมีอุบัติเหตุ หรือภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและสหกรณ์โดยรวมให้ตัดปีนั้นออก ในรอบ 3 ปีบัญชีย้อนหลัง ไม่มีการกระทำอันถือได้ว่าทุจริตต่อสหกรณ์ ในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและสามารถส่งให้ผู้สอบบัญชีได้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด ในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของสมาชิกทั้งหมด ร่วมทำกิจกรรม หรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ โดยคำนวณจากสมาชิกที่มีสิทธิ์จะได้รับเงินเฉลี่ยคืน สหกรณ์ต้องมีจำนวนสมาชิกทั้งหมดไม่น้อยกว่า 100 คน เว้นแต่สหกรณ์ที่โดยสภาพหรือกิจกรรมที่ดำเนินการไม่อาจมีสมาชิกถึง 100 คน ให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่า 50 คน โดยไม่นับสมาชิกสมทบ ต้องจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินการและธุรกิจของสหกรณ์ หากยังไม่มี การจัดจ้างต้องมีบุคคลอื่น เช่น กรรมการ สมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ในรอบปีบัญชีย้อนหลัง 3 ปี สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิ เป็นทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิก หรือทุนสาธารณประโยชน์อย่างน้อย 1 ครั้ง และในรอบปีบัญชีสุดท้ายสหกรณ์ต้องไม่กระทำการใด อันเป็นการจงใจฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

สหกรณ์ใดมีผลการดำเนินงาน ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัด สหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับได้มาตรฐาน ส่วนสหกรณ์ใดมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ตามที่กำหนดแม้เพียงข้อเดียวสหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน การวัดมาตรฐานสหกรณ์ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจัดทำทุกสหกรณ์ปีละหนึ่งครั้ง ณ วันที่ 1 กันยายน ของทุกปี และต้องกำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 กันยายน ของทุกปีนั้น ๆ สำนักงานนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2554 : 1) ได้อธิบายถึงปัญหาของเกษตรกรที่ทำให้ต้องมีสหกรณ์การเกษตรเข้ามามีส่วนเกษตรเกษตรว่า จากปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ทั่วไป เป็นเรื่องยากที่เกษตรกรแต่ละคน จะแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพังตนเอง หนทางที่จะสำเร็จได้ โดยเกษตรกรจะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา โดยการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพราะสหกรณ์สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านต่างๆ ได้แก่ ประการแรกธุรกิจการซื้อ คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพืช และสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อน แล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหามาจำหน่ายต่อไป ซึ่งเพราะการรวมซื้อในปริมาณมาก จะทำให้ซื้อได้ในราคาต่ำลง และเมื่อถึงสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วย ประการต่อมาธุรกิจขายหรือการรวบรวมผลผลิต ให้แก่สมาชิกทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ผลผลิตจะขายได้ในราคาสูง สมาชิกไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในเรื่องการชั่ง ตวง วัด หรือถูกกดราคาในการรับซื้อผลผลิต และประการสุดท้ายธุรกิจธนกิจ (สินเชื่อ) ซึ่งแบ่งเป็น การให้เงินกู้ เมื่อเกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับสถาบันการเงิน หน่วยงานของทางราชการและบุคคลทั่วไป โดยสหกรณ์จะจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกนำไปลงทุนเพื่อการเกษตร ซึ่งสหกรณ์จะพิจารณาจากแผนดำเนินการหรือแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิกประกอบการให้เงินกู้ เช่น สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปซื้อวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว หรือเพื่อนำไปบุกเบิกปรับปรุงที่ดิน หรือจัดซื้อที่ดินการเกษตร ในกรณีที่สมาชิกไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร และการรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์ และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

นอกจากนี้ยังมีธุรกิจการส่งเสริมอาชีพและบริการ สหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านเกษตรคอยให้ความรู้และคำแนะนำทางด้านเกษตร หรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยราชการอื่น ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชาการแผนใหม่ ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านสหกรณ์ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และการศึกษาอบรม สหกรณ์จะจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก คณะกรรมการสหกรณ์ ผู้จัดการ

ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักการ วิธีการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สหกรณ์ช่วยให้เกษตรกรที่อยู่ในชุมชน หรือสังคมนั้นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมมีความสุข บุตรหลานสมาชิกได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดีเนื่องจากเกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ซึ่งได้มีการประยุกต์ใช้และมีผลอย่างเป็นรูปธรรมในช่วงที่ประเทศไทยเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2550 และเป็นแนวทางปฏิบัติอันสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้พ้นจากภาวะวิกฤติ ซึ่งการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง หลักเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและบริหารพัฒนาองค์กร รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ หมายถึง การวางแผนและลงมือปฏิบัติด้วยความรอบรู้ รอบคอบและระมัดระวังตามหลักวิชา มีข้อมูลและองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ครบถ้วนมาประกอบการตัดสินใจในทุกเรื่อง และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ รวมถึงต้องปรับเสริมพื้นฐานจิตใจให้มีคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่สังคมเห็นตรงกันว่าเป็นความจริง ความดีและความงาม ในการวิจัยนี้หมายถึง เงื่อนไขด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. (2555 – พ.ศ.2559) ในด้านการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ

เมื่อพิจารณาในด้านแหล่งเงินทุน สหกรณ์การเกษตร คือ องค์กรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่

สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับของสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์การเกษตรทั้งประเทศมีจำนวน 3,470 แห่ง จากสหกรณ์ทั่วประเทศ มี 6,279 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.26 เป็นการแสดงถึงการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรมีส่วนร่วม มากกว่าครึ่งของสหกรณ์ทั้งหมด โดยมีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 726 แห่ง จากสหกรณ์ทั้งหมด 1,430 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.76 ของสหกรณ์ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ดังนั้นการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จึงมีส่วนสำคัญในการให้บริการและเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อรากฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ

ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับผู้วิจัยในการศึกษาถึงผลของศักยภาพของสหกรณ์ การเกษตรที่มีต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคมเชิงพาณิชย์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้มุ่ง ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์ การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และค้นหาเสนอแนะ แนวทางการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพในการส่งเสริมความ เข้มแข็งและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่น เพื่อที่จะได้นำแนวทางในการศึกษาในครั้งนี้มาเป็นแนว ทางการในการพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์การเกษตรในด้านเงินทุน สถานที่ เทคโนโลยี การขนส่ง และทรัพยากรบุคคล ของสหกรณ์การเกษตร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างให้เติบโตอย่าง ยั่งยืน และจะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้นสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่ มีศักยภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็งและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างที่ส่งผลต่อภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคมในเชิงพาณิชย์

2. ทำให้ทราบแนวทางในการแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์ การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสหกรณ์ การเกษตรในด้านเงินทุน สถานที่ เทคโนโลยี การขนส่ง และทรัพยากรบุคคล เพื่อให้สหกรณ์ฯ ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เติบโตอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ สหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย ชื่อสหกรณ์การเกษตร ขนาดของสหกรณ์ ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนพนักงานในสหกรณ์ และพืชเศรษฐกิจที่สหกรณ์ให้การสนับสนุน

ตัวแปรตาม คือ รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความเข้มแข็งด้านความพอประมาณ ความเข้มแข็งด้านเหตุผล ความเข้มแข็งด้านภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขด้านความรู้ และเงื่อนไขด้านคุณธรรม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งการศึกษาในรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา

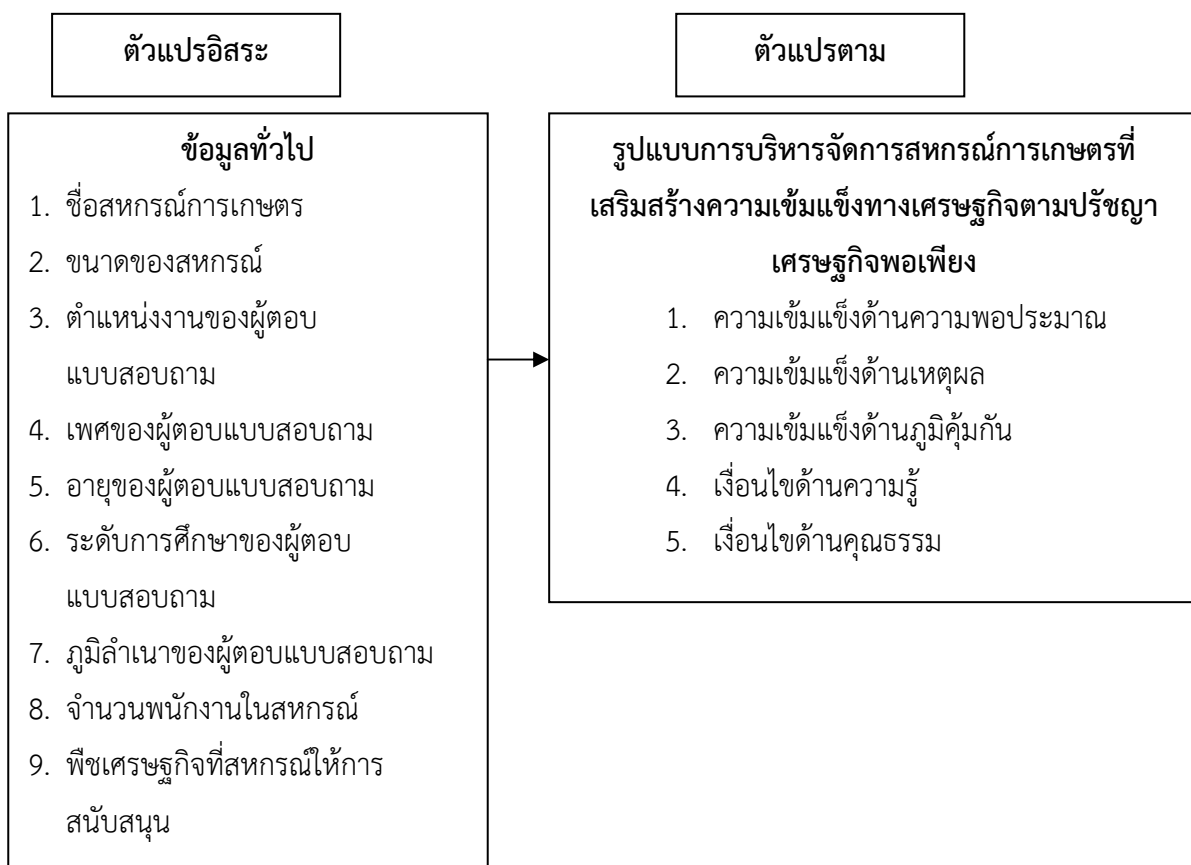
ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทำการวิจัย

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทำการวิจัย โดยใช้เวลาในการวิจัยเป็นเวลา 11 เดือน (1 พฤศจิกายน 2556 – 30 กันยายน 2557)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิด

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

หลักเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและบริหารพัฒนาองค์กร ในการวิจัยนี้มี หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกัน

ความพอประมาณ หมายถึง การที่สหกรณ์การเกษตรสามารถ ดำเนินการโดยยึดหลักความ มั่นคง ยั่งยืน พึ่งพาตนเองด้านเงินทุนโดยการระดมฝากจากสมาชิก สามารถให้ความช่วยเหลือทาง การเงินแก่สมาชิกควบคู่กับการแนะนำกำกับดูแลที่ดี มีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรของ สหกรณ์การเกษตรอย่างคุ้มค่า ประหยัด และไม่ฟุ่มเฟือย มีประเมินตนเองอย่างเป็นกลางและเป็น ระบบ ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรมีปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการใช้จ่ายอย่างประหยัด ใน ขณะเดียวกันนั้นพนักงานของสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้รู้จักความพอดี ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มี สุขภาพที่ดี ลด ละ เลิก อบายมุข มีการบริหารจัดการการเงินของตนเอง โดยการลดรายจ่าย ลดภาระ หนี้ เพิ่มเงินออม มีโอกาสเข้ารับการพัฒนาเพื่อความเหมาะสมกับหน้าที่ และสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรมีการผลิตและการบริโภคในระดับพอประมาณ มีกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน มี กิจกรรมลดต้นทุนการผลิตในการประกอบอาชีพ มีกิจกรรมการผลิตที่สอดคล้องกับความสามารถใน การบริหารจัดการ มีกิจกรรมการผลิตที่เน้นการบริโภคหรือจำหน่ายภายในชุมชน สามารถทำบัญชี ครัวเรือนได้

ความมีเหตุผล การที่สหกรณ์การเกษตรมีต้นทุนในการบริหารสหกรณ์ที่เหมาะสม มีการ บริหารเงินในสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้างวัฒนธรรมการบริการด้วยใจ มีข้อมูลที่สนับสนุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิก มีการบริหารจัดการสหกรณ์โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ของสมาชิกในทุกระดับ ให้การส่งเสริมอาชีพของสมาชิก ที่สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์ มีการ รวบรวมข้อมูลของสมาชิกอย่างเป็นระบบ ในขณะเดียวกันพนักงานของสหกรณ์การเกษตรมีการ บริการแก่สมาชิกเป็นที่น่าประทับใจ รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกเพื่อให้บริการที่ตรงกับ ความ ต้องการของสมาชิก ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานโดยยึด หลักการดำเนินการที่ดีตามแนวทางของสหกรณ์ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ได้ เป็นอย่างดี รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกอย่างเอาใจใส่เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดี และสมาชิกของ สหกรณ์การเกษตรตระหนักถึงการเพิ่มรายได้ และการลดรายจ่าย เพื่อความมั่นคงทางการเงิน ใช้เงิน ตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ มีการใช้ทรัพยากรที่ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีการทำการเกษตรที่สอดคล้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ สามารถนำเอา เทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตรอย่างเหมาะสม

การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การที่สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ กำหนดให้การใช้ชีวิตพอเพียงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ดี กำหนดให้มีโครงการเสริมสร้างและปลูกฝังการใช้ชีวิตพอเพียงสำหรับพนักงาน มีการนำแนวคิดทาง วิชาการไปกำหนดแผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณ มีการให้ความรู้ในแนวทางพัฒนาชนบท แก่สมาชิก สร้างผู้นำชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะเดียวกันพนักงานของสหกรณ์การเกษตร ยึดถือการใช้ชีวิตพอเพียง ปฏิบัติตนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความซื่อสัตย์ในการ

ปฏิบัติงาน มีโอกาสฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาการทำงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงาน มีความมั่นคงในการทำงาน และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรสามารถเข้าร่วมพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสหกรณ์และสมาชิกในแนวทางชีวิตพอเพียง มีภาวะผู้นำด้านชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีวัฒนธรรมการใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสัมพันธภาพที่ดีกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาชีวิต มีโอกาสไปร่วมการประชุมหรือฝึกอบรม

เงื่อนไขในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ หมายถึง การวางแผนและลงมือปฏิบัติด้วยความรอบรู้ รอบคอบและระมัดระวังตามหลักวิชาที่มีข้อมูลและองค์ความรู้ที่ถูกต้องครบถ้วนมาประกอบการตัดสินใจในทุกเรื่อง และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ รวมถึงต้องปรับเสริมพื้นฐานจิตใจให้มีคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่สังคมเห็นตรงกันว่าเป็นความจริง ความดีและความงาม ในการวิจัยนี้หมายถึง เงื่อนไขด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

การมีความรู้ หมายถึง การที่สหกรณ์การเกษตรมีการนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้ประกอบการบริหารงาน มีเป้าหมายเกี่ยวกับการมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการบริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ มีการสร้างแนวทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพนักงานทุกส่วนในสหกรณ์ มีการสร้างกลไกการถ่ายทอดความรู้สู่สมาชิกสหกรณ์ มีการสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่สมาชิก ในขณะที่เดียวกันพนักงานของสหกรณ์การเกษตรสามารถมีโอกาสพัฒนาระดับการศึกษาของตนเอง สามารถนำเสนอเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานของตนเอง นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้รับการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสไปศึกษาดูงานต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงาน มีโอกาสได้รับความรู้อย่างต่อเนื่องจากนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำความรู้และข้อเสนอแนะมาใช้ในการวางแผนงาน และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต มีการวางแผนการการใช้ชีวิตโดยให้พึ่งพาตนเองได้ นำความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไปถ่ายทอดแก่คนในชุมชน มีเครือข่ายชุมชนที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างต้นกล้าด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวปฏิบัติเพื่อสืบทอดต่อไป ได้นำเอาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการความรู้และพัฒนาอาชีพ

การมีคุณธรรม หมายถึง การที่สหกรณ์การเกษตรมีกระบวนการรักษาสິงแวดล้อม มีกระบวนการร่วมกันคิดร่วมกันทำ มีกระบวนการที่เปิดเผย มีการกำหนดจรรยาบรรณและเผยแพร่ให้ผู้อื่นรับรู้ มีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ มีการควบคุมดูแลการดำเนินงานโดยเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการดำเนินงาน ในขณะที่เดียวกันพนักงานของสหกรณ์การเกษตรได้รับการยกย่องเชิดชูในการกระทำคุณงามความดี มีส่วนระดมความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมของสหกรณ์ มีความตระหนักและสำนึกรับผิดชอบในการดำเนินงานตระหนักถึงวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตระหนักถึงการให้บริการด้วยความอบอุ่นและจริงใจ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาของสหกรณ์ และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรมีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และมีความเพียรในการใช้สติปัญญาดำเนินชีวิตบนทางสายกลางได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรม มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาในชุมชน ตระหนักถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนเพื่อการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างยั่งยืน มีคุณธรรมและจริยธรรมในการอยู่ร่วมกันโดยมุ่งรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีการใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดความสมดุลในชีวิต